

III.

*Có lần tôi thấy một người đi
Chẳng biết về đâu, nghĩ ngợi gì?
Chân bước ngập ngừng theo bóng lẽ
Một mình làm cả cuộc phân ly*
(thơ Nguyễn Bính)

Dalat, Chủ nhật 30/3/1975

Từ đài BBC hay rằng Đà Nẵng đã thất thủ trong chỉ vài tiếng đồng hồ buổi sáng. Tôi tưởng như mình đang mơ! Thành phố lớn thứ hai sau Sài Gòn, phòng tuyến thép ở Miền Trung của quân lực VNCH, vậy mà lại dễ dàng thất thủ trong tay Cộng Sản! Lần thứ nhất tôi mang ý nghĩ ra đi thật sự, không phải trốn chạy trước một tình yêu, mà là trở về với một trách nhiệm trong cơn ly loạn. Nhưng lạ Thượng Đế, tôi biết phải làm sao?

Những ngày hôm nay, trong căn phòng lặng lẽ ít có sự hiện diện của anh (như một hình thức giết thì giờ và cũng với tư tưởng giữ lại những gì gọi là kỷ niệm. *Ôi! Sao chưa mất nhau mà đã muốn góp gom kỷ niệm?*)—tôi ngồi chép lại tất cả các bản nhạc anh soạn hòa âm và cùng trình tấu với nhau trong 5 tháng qua. Lòng thắm nghe bù ngùi man mác.

Dalat cho đến giờ phút này vẫn yên, không vang một tiếng súng của quân CS, nhưng Bảo Lộc đã mất và Di Linh thì đang bị bao vây.

[]

Dalat, thứ Hai 31/3/1975

Lại nhận điện tin mẹ bảo về gấp, nhưng làm sao được? Bưu điện đông nghẹt và tiền mẹ gửi mãi vẫn còn mù mịt tăm hơi! Tôi cố bình thần giết thì giờ trong việc sao chép mọi bản nhạc, nhưng hơn lúc nào, tự biết lòng đang làm bão tố. Có điều, không hiểu tại sao, những ngày quay cuồng hôm nay, tôi chưa hề một lần nói lên với anh—dù chỉ câu ngắn—cái nội tâm đang cực kỳ dày vò đau khổ. Mỗi lúc nhìn anh, tôi tưởng như giữa hai người là một khoảng không xa cách nghìn trùng.

Lúc này không biết sống chết ra sao? Đã 15 ngày rồi mà không có trong túi lấy đến 1.000 đồng VN nhưng tôi vẫn mặc kệ. Người đàn bà bảo đưa con gái lớn đem qua cho tôi 2.000 nhưng tôi từ chối, không vì phủ nhận sự giúp đỡ từ tế mà bởi cũng chẳng biết làm gì với số tiền ấy.

Đêm đêm, dẫu có anh hay chỉ với hai đứa bé, tôi lặng yên quay mặt vào vách, âm thầm đọc những bài Kinh Kính Mừng cho đến khi thiếp ngủ đi.

[]

Dalat, thứ Ba ngày 1/4/1975

Buổi chiều cậu Hà đến –trong lúc anh đi vắng—bảo với tôi, nếu muốn về Sài Gòn thì thu xếp theo cậu vào trại ngủ đêm nay, sáng mai lên đường sớm. Thái độ cậu như có điều giấu diếm.... Lòng thật phân vân trước cái tin bất ngờ ấy nên tôi xin cậu cho tôi chờ anh về, dẫu có quyết định bỏ đi thì cũng nói được một tiếng giã từ với anh.

Lúc cậu vừa rời phòng, tôi biết ngay rằng mình lại bỏ mất một cơ hội tốt!

7 giờ tối, anh trở về. Tôi kể anh hay chuyện cậu Hà. Khuôn mặt anh trông xúc động thật sự. Anh nói, để tự tôi quyết định, và dù thế nào anh cũng mãi mãi yêu tôi. Sâu xé dần vật từng hồi trong nội tâm cam lạng để cuối cùng chẳng quyết định gì được. Lạy Thượng Đế! Tôi biết làm gì khi tất cả đã không còn kịp nữa?

Anh an ủi tôi, cho rằng Dalat sẽ không sao, hoặc nếu có mất thì cũng mất trong yên ổn. Tôi tin như anh, nhưng lòng riêng sao vẫn nghe buồn rữ? Xong, tự nhủ, chẳng thể nào làm gì khác được khi đường xá bị cắt và tiền lại không có trong tay. Cũng đêm nay nghe đài BBC với anh, biết mất thêm Qui Nhơn và quân Giải Phóng đang tràn xuống Ninh Hòa mà vào Nha Trang. Di Linh đã hoàn toàn lọt vào tay Cộng Sản, tiểu đoàn 204 của Thiếu tá Lê Xuân Phong bị đánh tan tành.

Từ 8 giờ tối, Dalat bắt đầu rối loạn, quân đội VNCH âm thầm di tản, bỏ ngõ thành phố. Kho đạn Cam Ly và Võ Bị bị làm cho nổ, tiếng động âm ỉ vang rền suốt đêm. Dân chúng từng đoàn người lũ lượt theo quân đội di tản, đổ ùn xuống ngã Đôn Dương. Tiếng bước chân, tiếng la, tiếng nói ồn ào khắp nơi trên đường phố.

Một đêm kinh hoàng bắt đầu. Tôi không tự cho phép mình hỏi tiếc nữa mà từ nay phải nhìn thẳng vào mọi sự việc bằng con mắt thực tế. Tâm trạng hốt hoảng bơ vơ, không còn ngã chơn lựa nào khác, nên khi nghe anh bảo hãy đến cùng ngủ chung trong căn phòng 33 Phan Đình Phùng với gia đình vợ con anh, tôi miễn cưỡng làm theo. Lòng tự nhủ *“Đến nước này thì cứ thử để mặc định mệnh đẩy đưa xem sẽ tới đâu cho biết?”*

Suốt một đêm ở lại cùng gia đình anh trong căn nhà 33 Phan Đình Phùng, tôi chẳng thể nào ngủ được, chỉ nằm câu nguyện Mẹ Maria đem cho các người thân và bạn hữu Sài Gòn của tôi, luôn cả gia đình anh tại đây, sự an lành cần thiết. Có một lúc gần sáng, chợp mắt được, lại mơ thấy Vân San, xa vời đến nỗi nghe mênh mang bàng hoàng khi tỉnh giấc. Lòng thêm ngỡ ngàng khi nhận ra mình đang ở trong gia đình anh, lạ lùng lạt lẽo cái tâm trạng bơ vơ cùng cực.

□

Dalat, thứ Tư ngày 2/4/1975

Buổi sáng quay trở lại căn phòng 17 Phan Đình Phùng. Dẫu sao đơn lẻ tại đây, tôi vẫn thấy êm đềm thân thiết; hoặc nếu có chết thì chết trong phòng mình vẫn thấy ấm hơn trong phòng người đàn bà. Và chẳng tôi cần phải ngủ một giấc để quên thực tại. Đường về thôi đã hết, không nên nghĩ đến nữa.

Hôm nay vẫn chưa thấy bóng một anh Cộng Sản nào mà Dalat đã trở thành cái xứ vô chính phủ, cực kỳ hỗn loạn. Một nhóm vài ba chục người lính Biệt Động Quân cùng với đám Nhân Dân Tự Vệ còn sót lại dùng súng cướp bóc khắp cả khu Hòa Bình, tiếng đạn nổ ì ầm liên tục. Thiên hạ bất kể tiếng súng, đi hôi của mọi nơi. Anh cũng đi một vòng phố, về kể cho tôi nghe tình hình Dalat. Khi biết ra cái ý tôi muốn ở lại trong căn phòng 17 Phan Đình Phùng, dẫu một mình, anh tỏ nét không bằng lòng. Nhưng biết chẳng làm thay đổi được quyết định tôi, anh giận dữ bỏ đi.

12:30 trưa.

Trời u ám như muốn mưa, mây giăng thật thấp. Tiếng súng nổ nhiều nhưng chỉ là của các người lính cướp bóc; ngoài ra trên phố thị vẫn chưa thực sự xuất hiện một người Cộng Sản nào. Tôi tự lạ lòng rằng sao không nghe trong tim chút gì xao xuyên? Tâm trạng bình thản y hệt một kẻ biết mình không thể nào thoát nổi cái chết nên sẵn sàng đối diện với cái chết sẽ xảy ra. Đêm, ở lại 17 Phan Đình Phùng một mình không cả có hai đứa con gái anh. Nằm đọc sách và cầu nguyện Thượng Đế cho sự bình yên của gia đình mãi đến sáng. Đôi mắt khô ran không một giọt lệ, nhưng cả tấm lòng là một khối nhớ thương vùng nắng ấm ở xa đến độ ngân ngơ sầu!

□